

PROTOKOL O HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ PRÁCE **posudek oponenta**

Práci předložila studentka: Bc. Michaela Koláčková

Název práce: Příčiny a podmínky řešení bezdomovectví českých žen: Případová studie projektu Kuchařky bez domova

Vedl: PhDr. Ivan Rynda

Práce se zabývá ženskými aspekty bezdomovectví, které zkoumá případovou studii organizace Jako doma. Téma bezdomovectví se v posledních letech stává ve veřejném diskurzu vysoce frekventované, což se automaticky promítá i do vyššího počtu absolventských prací na toto téma. Je třeba říci, že je to jediné dobře. Bohužel se ale jen těžko v těchto pracích hledá práce taková, které by problematiku bezdomovectví uchopila nějakým výjimečným či výjimečně kvalitním způsobem. Práce studentky Michaely Koláčkové z Katedry sociální a kulturní ekologie jí mohla být. Pomineme-li již samotný obor, který mohl poskytnout teoreticko-konceptuální rámec k takové práci, tak je to samotné téma ženského bezdomovectví, které přímo nabádá ke skutečně komplexnímu a zároveň netradičnímu přístupu. Bohužel se ho ani v tomto případě nedočkáme. Práce je precizní, zajímavá, ale v posledku nic zásadního nesděljuje. Důvodem toho je, domnívám se, především špatná konceptuální a analytická práce autorky. Špatná konceptuální práce pak pramení z nekvalitní rešerše české, ale i zahraniční literatury.

Práce je členěna do osmi kapitol. První představuje bezdomovectví v kontextu České republiky, druhá pak zaostřuje na téma sociálního vyloučení. Následující čtyři kapitoly se věnují organizaci Jako doma a specifikům ženského bezdomovectví. Sedmá představuje užité metody, analýzu dat, etický rozměr práce apod. Poslední část práce se zaměřuje na výsledky, které představuje coby specifická diskrétní témata (např. rodinné zázemí, děti, práce atd.). Práce si klade za cíl zodpovědět na dvě výzkumné otázky: (1) Jaké jsou příčiny bezdomovectví žen v organizaci Jako doma?, (2) Jaké jsou možnosti žen bez domova k reintegraci do většinové společnosti? Domnívám se, že práci se na tyto otázky podařilo více méně odpovědět. Avšak odpověď na první otázku vyznívá pouze zhruba tak, že „neexistuje jeden jmenovatel“. To je jistě legitimní závěr, nicméně tuto skutečnost akcentuje většina prací, proto se spíše řečnický ptám: očekávala autorka, že její výzkum dojde k něčemu jinému? Otázka i odpověď mohly znít jinak, vycházely-li by z dobré rešerše literatury (více viz níže).

Metodologii studentka zvolila účelně, přiložený scénář působí rozumně. Jako člověk, který vyučuje kvalitativní metodologii, pouze musím poukázat na to, že funkčnější strategií je, když si člověk určí několik obecnějších témat – která má navíc teoreticky či konceptuálně podložené – a ke každému si přiřadí několik otázek, kterými se na ně ptá. Postup, kdy máte řadu otázek a není moc jasné, k čemu s nimi směřujete, je zmatečný a mnohem hůře se analyzuje. Z práce také není jasné, k čemu autorka využívá triangulaci a na co její aplikaci přišla.

Horší situace, domnívám se, je, jak jsem již naznačil, v případě teoreticko-konceptuálního aparátu. Zdrojová literatura je totiž sice obsáhlá, ale obsahuje jen málo relevantních prací k problematice bezdomovectví. V České republice vyšlo za posledních několik let skutečně velké množství prací na různá dílčí témata z per Ondřeje Hejnal, Michala Růžičky, mne samotného a mnoha dalších. Témata, která autorka řeší, proto postrádají jakékoliv konceptuální ukotvení, což v některých oblastech vytváří terminologické, ale i faktické chyby. Morálka, kultura ulice, sdílení a solidarita, doubling, to jsou všechno témata, která se v sociálních vědách řeší řadu let a jsou konceptualizovaná. V zahraničí také vyšla řada knih a článků zaměřených přímo na ženské aspekty bezdomovectví, avšak ani ty v práci nenajdeme. Kvůli tomu, že práce postrádá tuto (teoretickou a konceptuální) diskusi, autorka nemůže efektivně interpretovat své výsledky – tzn. jakkoliv zobecnit, či minimálně vztáhnout k jiným již existujícím výsledkům. Autorka tak pouze představuje jednotlivá témata, na které se zaměřovala, ale zcela jí tak unikají souvislosti mezi tématy samotnými a vůbec jejich širší kontext.

Po formální stránce se studentka řídila zaběhlými konvencemi. Musím vyzdvihnout, že jazyk práce je velmi čtivý a práce celkově působí konzistentním dojmem. Na druhou stranu musím upozornit na tu a tam špatné citování, zejména v případech, kdy autorka přebírá již jednou převzatou citaci (v takovém případě se běžně používá v závorce sousloví „cit dle“).

Obecněji řečeno: výzkum byl dobře proveden, práce dobře napsána. Práci se ale nepodařilo propojit k existující vědeckou diskusí. S ohledem na kritizované momenty hodnotím diplomovou práci studentky jako **velmi dobrou s bodovým ohodnocením 13 až 15 bodů**. K práci nemám doplňujících otázek.

Datum: 10. 8. 2015

Podpis:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Václav', written in a cursive style.